

DÉLMAGYARORSZÁG

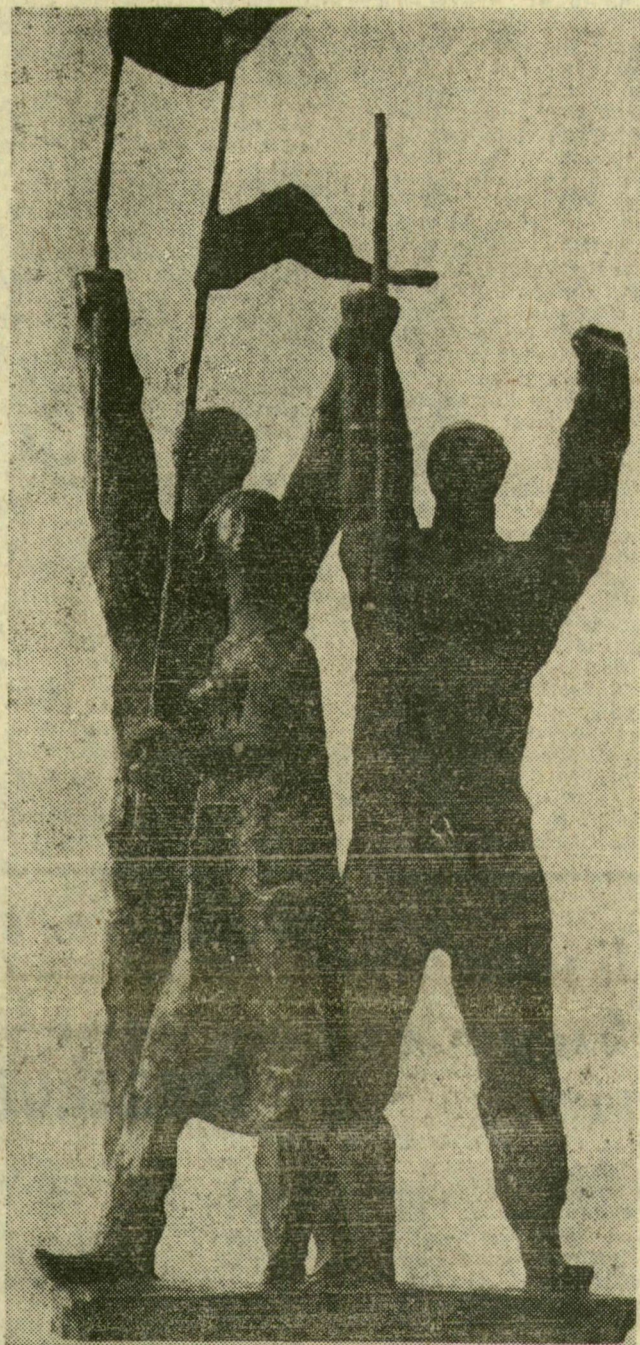
AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A munka ünnepe

Hivatalosan, naptár szerint is, május elseje a munka ünnepe. A munkáé, mely egyszerre tudatos és érzelmi tevékenysége az embernek. Tartalma egy ideje mégsem politikai manifesztum csupán. Az is, legfőképpen, de több annál. A biológiai ember tavaszingere. Mert hiszen a zöld-illat ellentmondást nem tűrően parancsol ki a természetbe, ahol ilyenkorra a kemény, hosszú tél nyútt álom-má szépül, s azon kapja magát az ember, hogy önkéntelenül gémber csontjait ropogtatja, együtt fiatalodik lélekben a környezetével.

A munka ünnepe munkás-ünnep. Eredendően a munkásosztály ünnepe, nem egészen évszázada. Egészen pontosan 1890 óta, hogy előbbi, alakuló kongresszusán a II. Internacionálé határozott úgy, a nemzetközi szolidaritás biztonságaképpen követeljük mindenütt a nyolcórás munkanapot. Azért május elsején, mert az 1886-os véres chicagói események miatt az Amerikai Munkás Szövetség erre voksolt Saint Louis-i kongresszusán. Az a bizonyos első május tömegével vonzotta utcára az embereket. Az Internacionálé később felhatalmazta a különböző országokat, mikor, milyen körülmények közepette ünnepeljenek — így például az Egyesült Államokban és Kanadában szeptember első vasárnapja a Labor Day —, de a második világháborút követően, immár a béke védelmének sebzett jelszavával a legtöbb helyen munkásünnepi nap, a szocialista országokban pedig állami ünnep. Így természetesen hazánkban is. Ahol Budapesten és néhány vidéki városban már 1890-ben megemlékeztek róla: az évi első kongresszusán határozatába foglalta az MSZDP; 1891-ben csatlakozott a Viharsarok, Orosháza, Békéscsábán összecsapásokat regisztrál a történelem, az 1893-as hőmezővársárhelyi nagygyűlésnek szónoka pedig az a Szántó Kovács János, kinek emlékműve ma ott áll a város főterén.

Dióhéjban ennyi a történelem. Távollról sem tanulságok nélkül. A néhai események föl-fölidézéséről, fájdalmas aktualitásairól eleget gondoskodott, gondoskodik ma is, az emberiség újkori, legújabbkori története. Vajh Chicago óta hány, de hány sortűzre kell emlékeznünk? A munkához, a békéhez, az egyetemes emberi szabadságjogokhoz konok bátorsággal ragaszkodóknak vére? Forr a világ bús tengere. Csak nemrégiben próbáltuk elhinni, Franco után sehol sem lehet többé fasizmus (sietik feledni a spanyolok is), s lám Pinocheték képe-sek konzerválni Simon Bolívar földrészt, a szabadságszerető Latin-Amerika csipőjén. S messzebb ne menjünk, ott van mindjárt a közelben Salvador, napjaink második Vietnámja, hol a reakció bizton számíthat külső szinpatizások támogatására, az amerikai imperialistákra. A lokális háborúk zsarátokba hol Afrikában, hol Délkelet-Ázsiában, hol Közélelet-Keleten lobban föl, nehezen engesztelhető lánggal, s miközben naponta ártatlanok ezrei esnek öldözatalú az itt-ott fékezhetetlen indulatoknak, a világ valamennyi népének békéje is veszélyben forog. Földünket megint a hidegháború szele teszi huzatosá. Pedig, pedig: hány nép bűnhődte már meg, velünk együtt rég, a múltat, a jövődőt? Ezért pótolhatatlan misszió a Szovjetunió

Kerényi Jenő szobra: Május 1-én

békepolitikája. Nem elég hát csak a munka himnuszáról dalolni a munka ünnepe.

Örülünk, csöndesen: a nyolcórás munkanap kiküzdésének roppant vehemenciája számunkra ma már történelem, túlhaladott realitás. S hogy csak a munká-ja révén élhet meg az ember — társadalmi evidencia. Mert kell-e indokolni, nekünk egy ideje nem a formálisán egyre csökkenő munkaidő ténye, hanem a foglalatában születő-vajdó tevékenység, a munka elvégzésének mélysége, komolysága, intenzitása a nagy téma. Hogy önmagunkat álltadjuk a felében-harmadában, slendriánul odavetett produktumokkal: amíg csak fizetgetnek, addig csak dolgozgatnak, úgymond. Hiszen, ha megfordítjuk, szembező-kővé válik a tyúk vagy a tojás dilemmája — akik csak dolgozgatnak, azoknak csak fizetgetni lehet — messze nem jutunk általa. Az egyre feszebb, pórásra fogott, politikai felhangokkal meghangszerelt gazdasági világ-helyzet nem tűr pardont a munkapadoknál sem. Öntevékenyen beszállni a ringbe, az ország egészének hasznát tekinteni, s abban mérni a részek földadatainak súlyát — ez most a munka hétköznap-jainak politikai tétje, mely akarva-akaratlanul szétszúrgatja, nap mint nap áthatja valamennyiünk közérkölcset-közhangulatát. Örvendünk — miért ne tennénk, saját vívmányunk —, mert hamarosan áttérhetünk az öt-

napos munkahétre. Globális-

san a heti 42 órára, szemben a nem is oly régi 48-cal. Értelmét azonban aligha tapasztalhatjuk, ha a társadalmilag-gazdaságilag hasznos tevékenység arányai nem javulnak a tényleges munkaidőn belül, melynek kitöltése régóta önkritikus valóság-szemléletünk eleven céltáblája.

Tegyük szívünkre a kezünket: a munka becsülete ma sem makulátlan. Közgondolkodásunkban még nem szivódott föl a „fogjuk meg és vigyétek” szemlélete. S bizony előfordul, hogy a könnyebb ellenállás felől közelítők népszerűek a különböző munkahelyeken. Az egyéni és közösségi érdekek diszharmonijája születtett szülőkörösége az emberi természetnek mindaddig, amíg ki-ki jól felfogott érdekét, saját ambícióját nem a közösség érdekeinek függvényében ismeri föl, s tudatosítja. Ezért hát, hogy a munka egyszerre tudatos és érzelmi cselekvés. Az ember szükséglete, Joga és kötelessége, sikere vagy kudarca, boldogsága vagy boldogtalansága, célja és eszköze. Létfarmája, hiszen úgy tartozik hozzá, mint a levegő. És esztétikuma is, hiszen nincs az a fajta, módja, lehetősége a munkának, melyben valaki valamilyen szépet, számára vonzó, nélkülözhetetlen föl ne fedezhetne.

Igy becsüljük a munkát, s ne csak az ünnepe. Politikai és erkölcsi értékén, emberi tartalmán.

Nikolényi István

Elfogadták a megyei tanács VI. ötéves tervét

A testület üléséről jelentjük

Csongrád megye tanácsa tegnap, csütörtökön Szegeden ülésezett. Szabó Sándor, megyei tanácselnök köszöntötte a résztvevőket. Az ülésstereben ott voltak a megye országgyűlési képviselői, a városok, járások, nagyközségek társadalmi, politikai életének vezető képviselői. Az elnökségben többek között helyet foglalt dr. Horváth László, az MSZMP KB tagja, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára, dr. Kolláth György, a Minisztertanács Tanácsj Hivatalának főosztályvezető-helyettese. A testület először néma felállással emlékezett meg a közelmúltban elhunyt Munkácsy György tanácsagráról, akiknek több évtizedes eredményes munkáját jegyzőkönyvben örökítették meg. Ezt követően a tanács megvitatta és elfogadta a vb két tanácsülés közötti tevékenységéről, a végrehajtó bizottság múlt évi munkájáról, az V. ötéves és a múlt évi költségvetési és fejlesztési terv teljesítéséről szóló beszámolót. A tanács jóváhagyta a VI. ötéves középtávú pénzügyi és fejlesztési tervet, tudomásul vette a cselekvési programot, valamint az előterjesztések között elfogadta az V. ötéves terv településfejlesztésének tapasztalatairól készült tájékoztatót és a VI. ötéves tervre vonatkozó versenyfelhívást. Végül a tanácsagok interpelláltak.

a bölcsődéket, amelyekre a szülők számítottak és befeljelzik a szennyvíztisztítókat, csatornaépítéseket, amelyek nélkül nem képzelhető el a további városiasodás. Sajnos, a nagyarányú fejlesztések ellenére is nagy a zsúfoltság az óvodákban és általános iskolákban, s bár sok étterem, ABC-áruház, kisbolt épült, Csongrád megye vendéglátói ellátottsága továbbra sem éri el az országos átlagot.

Megnyugtató, hogy jelentősen javultak a lakosság életkörülményei, az ötödik ötéves tervet a dinamikus növekedés jellemezte, még ha a társadalmi közkiadások az utóbbi két évben mérséklődtek is. Az igen jelentős társadalmi összefogás ellenére sem szűnt meg néhány feszültség, amelynek megoldása a VI., illetve a következő tervidőszakra vár. A tanácsok növekvő felelősségtudatról, a körülményekhez alkalmazkodó és önálló cselekvési készségről tettek bizonyosságot. Jól szervezték a lakosság társadalmi munkáját, amelynek az értéke az öt év alatt 1,3 milliárd forint-ra növekedett, s a helybeliek sportpályától kezdve az óvodáépítésig bezárólag szinte minden területen hozzájárultak ahhoz, hogy környezetük zsebb, otthonosabb és komfortosabb legyen. A tanácsok kedvező kiindulási helyzetet teremtettek a VI. ötéves tervidőszak feladatainak megvalósításához.

Kedvező alapok

Zárszámadás és egy új tervidőszak elindítása — ennek a gondolatnak a jegyében fűzött szóbeli kiegészítőt a jelentéshez dr. Petrik István, a megyei tanácselnök általános helyettese. A tájékoztatóból kiderült, lelkésítők az elkövetkezendő évek célkitűzései is. No de nezzük a tényeket.

Az ötödik ötéves tervben Csongrád megyében a tanácsok 20,8 milliárd forintból gazdálkodtak, 11,1 milliárd fordítottak a költségvetésre az intézmények, létesítmények fenntartására és 9,7 milliárd forintot költöttek fejlesztésekre, lakás, kórház, óvoda, bölcsőde stb. építésére. Tapasztalható volt, hogy a tanácsok kiemelten biztosították a gyermekjólétit, az egészségügyi és az oktatási alapellátást nyújtó intézmények zavartalan működését. Az elmúlt öt év alatt több új létesítményt adtak át, mint bármelyik korábbi ötéves tervben. A lakásépítés több mint 9 százalékkal haladta meg a negyedik ötéves tervét, és 24 ezer 60 lakásba költözhettek be. (Öt százalékkal több a tervezettnél.) Még egy kis statisztika: 9 százalékkal növekedett a közműves víz-hálózatba bekapcsolt, 3 százalékkal a szennyvízcsatorna-hálózatba és 8 százalékkal a vezetékcső földgázba bekapcsolt lakások aránya. 1980-ban a bölcsődés korúak 14 százalékat helyezhették el a szülőik napköziben, míg öt évvel korábban csak 10 százalék jutott be a bölcsődékbe. Figyelemre méltó, hogy a tervezettnél 44 százalékkal több óvoda épült, pontosabban 4 ezer 805 hely-lyel gyarapodott Csongrád megye óvodái hálózata. Három városban, Szegeden, Sentesen és Csongrádon vették birtokukba a fiatalok az új ifjúsági házat. A kórházak befogadóképessége 50 ágygal növekedett, új pavilonok épültek, bővült a gép- és műszerállomány. Az

Az ellátás javítása

A tanács megvitatta és jóváhagyta a VI. ötéves terv költségvetési és fejlesztési előirányzatát. Ezek szerint a tanácsok a tervidőszakban közel 24 milliárd forintból gazdálkodhatnak, 16,2 milliárd forintot fordíthatnak a költségvetési, működési kiadásokra, 7,5 milliárd forintot pedig a fejlesztésekre. A megyei tanács többször egyeztetette elgondolását, az előirányzatokat a helyi tanácsokkal, az Országos Terv-hivatallal és a Pénzügyminiszteriummal. Tavaly novemberben és decemberben a terv koncepcióit társadalmi vitára bocsátották. Az észrevételeket, javaslatokat a szükségletek egybevetésével igyekeztek érvényesíteni a (Folytatás a 3. oldalon.)

Az ünnepi program

Szegeden reggel 6 órától: zenés ébresztő. Három zenekar köszönti a dolgozókat a város főbb útjainál mentén.

Fél 9-től: az előre meghatározott gyülekezőhelyekről indulva, ünnepi felvonulás a Széchenyi térre.

Tíz óra: nagygyűlés a Széchenyi téren. Ünnepi beszédet mond Benke Valéria, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja.

A nagygyűlést követően vidám majális az újszegedi Ligetben, ahol a Vidám Park egész napos nyitvatartással várja a vendégeket.

Délután 3 órától az újszegedi szabadtéri színpadon néptáncbemutató a Szeged Táncgyűtes, a JATE Néptáncsoport és a Deszki Nemzetiségi Néptáncgyűtes fellépésével.

Sportprogramok: 9 órakor a Nagyallozáson sakkvillámturna, csapatverseny; 12 órakor a Sportuszodában országos meghívásos úszóverseny.

A szegedi járásban is felvonulásokkal, nagygyűlésekkel és majálisokkal köszöntik a dolgozók a munka ünnepét.

Éljen május elseje!